

UDK: 341.238+355.02(73)
Biblid: 0025-8555, 73(2021)
Vol. LXXIII, br. 2, str. 187–213

Originalan naučni rad
Primljen 15. juna 2021.
Odobren 28. juna 2021.
DOI: <https://doi.org/10.2298/MEDJP2102187S>

Prvih sto dana Bajdenove administracije i spoljna i bezbednosna politika Sjedinjenih Američkih Država

Dragan R. SIMIĆ, Dragan ŽIVOJINOVIĆ¹

Apstrakt: Predmet rada je spoljna i bezbednosna politika SAD u prvih sto dana Bajdenove administracije. Još od vremena prvog mandata Frenklina Delano Ruzvelta, predsednički učinci se na početku administracije mere po prvih sto dana na tom mestu. Najvažnije namere o tome šta se želi postići, odabir tima, ključna postavljenja i uspostavljanje Sistema saveta za nacionalnu bezbednost, najvažniji govori i konkretni potezi prema regionalnim i funkcionalnim pitanjima, govore mnogo o tome kako će spoljna i bezbednosna politika jedne administracije uopšte izgledati. Predsednik Džo Bajden tu nije nikakav izuzetak. Štaviše, njegovo insistiranje da su okolnosti u kojima se SAD nalaze jedan istinski „ruzveltoovski trenutak“ (*Rooseveltian Moment*) doprinelo je tome da se na prvih sto dana njegove administracije gleda sa osobenom pažnjom. Autori polaze od hipoteze da je Bajden zahvaljujući iskustvu u Vladi i dobrom čitanju okolnosti u kojima se Amerika i svet nalaze, postavio dobar i funkcionalan sistem nacionalne bezbednosti i napravio jasnu listu spoljnopolitičkih prioriteta. Poput Frenklina Delano Ruzvelta, našao je odgovarajuću ravnotežu između vrednosti i interesa, sredstava i ciljeva, pragmatičnosti i principijelnosti. Zaključak je da, iako prvi koraci obećavaju, ostaje da se vidi da li će Bajden dostići previsoke standarde koje je postavio njegov slavni prethodnik, pogotovo u slučaju nekih nepredviđenih i neočekivanih događaja.

Ključne reči: Sjedinjene Američke Države, spoljna i bezbednosna politika, koncept „prvih sto dana“, Savet za nacionalnu bezbednost SAD, Džo Bajden, Frenklin Delano Ruzvelt.

¹ Oba autora su sa Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu.

E-pošta: draganrsimic@yahoo.com; zivojinovic75@yahoo.com

Američki predsednički izbori održani 3. novembra 2020. godine bili su u velikoj meri referendumski. Ne samo što je na njima učestvovao tada aktuelni predsednik, pa se takvi izbori po pravilu smatraju referendumom o njegovom učinku a ne izjašnjavanjem o njegovom glavnom suparniku, već i zbog celokupne situacije u vezi sa teškim posledicama virusa korona u Sjedinjenim Američkim Državama te ogromnog stepena polarizacije u društvu. Sve to dovelo je i do nikad većeg broja glasova koje su kandidati osvojili, pa je tako pobednik izbora, Džo Bajden (Joe Biden) osvojio preko 81, a Donald Tramp (Donald Trump) više od 74 miliona glasova. Takve okolnosti izazivale su osećaj vremenske oskudice u pobedničkom timu, pa je proces tranzicije i priprema za preuzimanje vlasti morao biti brz i nadasve delotvoran. Kao iskusen političar i neposredni učesnik u dve predsedničke tranzicije, Bajden je vrlo dobro znao da je dobar start administracije važan koliko i njena celokupna potonja politika. Takođe, teret je bio još i veći imajući u vidu velika očekivanja i visoko postavljene ciljeve tokom predizborne kampanje, u kojoj je obećano dosta toga, što zbog širine same koalicije koja ga je podržala što zbog težine trenutka u kom se zemlja nalazila. Nastao u vreme prvog mandata predsednika Frenklina Delano Ruzvelta (Franklin Delano Roosevelt) i njegovog odgovora na Veliku depresiju, period od prvih 100 dana se najčešće smatra dovoljnim da se vidi da li se „po jutru može poznati dan”, odnosno kako se na osnovu prvih poteza može suditi o kvalitetu nove predsedničke administracije. To se na izvestan način smatra i periodom uhodavanja pa se neretko to koristi i da se „progleda kroz prste” za izvesne propuste koji se naprave. S obzirom na urgentnost zdravstvene i ekonomske krize i poljuljano poverenje građana u glavne institucije sistema, te događaje na Kapitolu od 6. januara kada su pristalice predsednika Trampa upale u zgradu Kongresa, bilo je potrebno brzo i usaglašeno delovanje svih delova administracije. Cilj ovog rada je da opiše i objasni Bajdenovih prvih sto dana u području spoljne i bezbednosne politike. Rad se sastoji iz četiri celine. U prvom delu rada objašnjen je koncept „prvih sto dana” u američkoj politici, u drugom najvažnije odlike Bajdenove ličnosti – a koje po nama ostavljaju posledice po spoljnu i bezbednosnu politiku njegove administracije, u trećem Sistem saveta za nacionalnu bezbednost, a u četvrtom ključni spoljnopolički programi i potezi u prvih sto dana.

Koncept „prvih sto dana” u američkoj politici

Fraza o „prvih sto dana” popularizovana je u vreme prvog predsedničkog mandata Frenklina Delano Ruzvelta i podrazumevala je razdoblje od 9. marta do 16. juna 1933. godine kada je usvojeno 15 velikih zakona, a ukupno čak 76, kojima je započet program ekonomske obnove zemlje odnosno Nju dil (*New Deal*). Sam

Ruzvelt ovu frazu je prvi put upotrebio u jednom od svojih čuvenih „razgovora uz kamin“ (*Fireside Chat*) od 24. jula 1933. godine, pomenuvši „zgusnute događaje tokom sto dana koji su bili posvećeni pokretanju točkova Nju dila“ (Keith 2017).

Njegov mandat započeo je 4. marta 1933. godine i bio je poslednji predsednik koji je imao tzv. produženu tranziciju koja je trajala od predsedničkih izbora u novembru pa do 4. marta, dakle skoro četiri meseca. Pre 1937. godine, inauguracija američkih predsednika obavljena je 4. marta, a ne 20. januara kako se to danas radi. Ipak, prvim odeljkom dvadesetog amandmana na Ustav Sjedinjenih Američkih Država, koji je u Kongresu usvojen 2. marta 1932. a stupio na snagu 23. januara 1933. godine, precizirano je da „mandat predsednika i potpredsednika ističe u podne 20. dana meseca januara“ (Šulcinger 2011, 446). Cilj ovog amandmana je bio da se skрати vremenski rok u kojem će „poraženi predsednik ili član Kongresa nastaviti da obavlja funkciju posle njegovog ili njenog neuspešnog pokušaja da bude reizabran“ (Britannica 2021). Ipak, u prvi mandat Frenklin Delano Ruzvelt je ušao po starim odredbama Ustava te je prvu inauguralnu besedu (od ukupno četiri) održao 4. marta 1933. godine. Taj njegov govor ostaće upamćen po sledećim rečima:

Ovo je pravo vreme da se kaže istina, potpuna istina, otvoreno i odvažno. I nema potrebe da prezamo od poštenog suočavanja sa stanjem u našoj zemlji danas. Ova velika nacija će istrajati kao što je istrajala, obnoviće se i prosperirati. Stoga, dopustite mi da pre svega iskažem svoje čvrsto uverenje da je jedina stvar koje treba da se plašimo sam strah – bezimeni, bezumni, neopravdani strah koji parališe neophodne napore da se povlačenje preokrene u napredovanje (Roosevelt, 1933).

Svest o težini trenutka jasno je uticala i na odabir optimističkih reči, jer kako tvrdi Džonatan Alter (Jonathan Alter) [2006, 213], pisac jedne od boljih knjiga o Ruzveltovih prvih sto dana, Ruzvelt je svoju situaciju poredio sa onom u kojoj je bio Abraham Linkoln (Abraham Lincoln) 1861. godine. Smatrajući govore suštinom politike, „poput Vinstona Čerčila i Ronalda Regana, preferirao je da čita napisane tekstove umesto da govori bez pripreme“ (Alter 2006, 212–213). Po rečima Henrija Bemforda Parksa (Henry Bamford Parks)

(...) nije imao premca da instinktivno oseti narodno raspoloženje i da mu da intonaciju i pravac. Njegovi govori preko radija, izražavani jezikom koji je mogao svako da razume, doprineli su da je on postao blizak većem broju ljudi nego ijedan drugi živi čovek (Parks 1985, 635).

Iako su se i savremenici i istoričari sukobili oko toga koliki je zaista bio učinak u ovih prvih sto dana, činjenica je da su ovi potezi uneli neophodnu injekciju optimizma u klonulo američko društvo i da je posle skoro četiri godine čekanja i „gledanja u nebo“ nešto konačno počelo da se radi i preduzima u praksi. Ove

usvojene zakone moguće je razvrstati u četiri glavne kategorije: 1) finansijske reforme, 2) poslovi i pomoć, 3) ruralne reforme, 4) prohibicija (FDR Library 2008). Kad je u pitanju prva kategorija treba pomenuti Zakon o pomoći bankama, kad govorimo o poslovima i pomoći svakako Savezni zakon za hitnu socijalnu pomoć i Zakon o obnovi nacionalne industrije, dok su kod treće i četvrte kategorije istaknuto mesto zauzimali Uprava za dolinu Tenesi kojim je započeo program javnih radova i ukidanje prohibicije (Dženkins 2002, 180–181). Sve u svemu, „u toku prvih sto dana” postignuto je neverovatno mnogo a sazvano je i vanredno zasedanje Kongresa radi usvajanja sveobuhvatnih reformi koje bi u svakom drugom kontekstu osim postojeće krize bile nezamislive” (Dženkins 2002, 179).

Kako je to precizno izračunao čuveni istoričar Artur Šlezindžer (Arthur Schlesinger Jr.)

(...) u ovom razdoblju Ruzvelt je poslao Kongresu 15 poruka, predvodio usvajanje 15 velikih zakona, održao deset govora, držao konferencije za štampu i sednice kabineta dva puta nedeljno, razgovarao sa stranim šefovima država i Vlada, bio domaćin međunarodnih konferencija, donosio sve velike odluke u unutrašnjoj i spoljnoj politici, i nikad nije pokazivao strah ili paniku i vrlo retko čak i loše raspoloženje (Schlesinger 1958, 21).

Imajući sve ovo u vidu, nije čudo da će neki dobri poznavaoци ličnosti i postignuća američkih predsednika, Frenklina Ruzvelta nazvati „spasiteljem” (Graubard 2010, 211–258). Naravno, Ruzvelt sve ovo nije uradio sam već u saglasnosti i saradnji sa Kongresom, ali je svakako svemu ovome dao svoj pečat te se danas s pravom posmatra kao rodonačelnik modernog načina upravljanja.

Ipak, iako će se posle ovoga svi ostali američki predsednici meriti po učinku ostvarenim u prvih sto dana vlasti, istorija pokazuje da je mali broj njih mogao da se poredi sa svojim slavnim prethodnikom. Tako će njegov naslednik na mestu predsednika Hari Truman (Harry S. Truman) „prvo tromesečje” svog skraćenog prvog mandata (budući da je vlast preuzeo 12. aprila, posle Ruzveltove smrti) provesti baveći se pre svega procesom okončanja Drugog svetskog rata u Evropi i posebno Aziji, te donošenjem odluke o upotrebi atomske bombe (The Conversation 2021). Dvajt Ajzenhauer (Dwight Eisenhower), koji će doći na mesto predsednika posle Trumana, svojih prvih sto dana posvećuje takođe spoljnoj politici budući da su Korejski rat i naročito smrt Josifa Visarionoviča Staljina (Иосиф Виссарионович Сталин) dominirali njegovom agendom. Na sličan način Kenedijevih sto dana ostaje u senci spoljne politike, posebno katastrofe u Zalivu svinja (The Conversation 2021). Sa druge strane, Lindon Džonson (Lyndon Johnson) kao majstor unutrašnje politike pravi u prvih sto dana svoje vlasti osnovu za ono po čemu će ostati upamćeno kao jedno od najvećih dostignuća u američkoj politici u 20. veku, a to je Zakon o

građanskim pravima. Ričard Nikson (Richard Nixon) pak ne uspeva da za prvih sto dana ostvari neki veliki uspeh, premda se jasno mogu videti konture njegovih potonjih spoljnopolitičkih uspeha, posebno pokušaj okončanja Vijetnamskog rata. Budući da se njegov drugi mandat završio ostavkom zbog afere Votergejt, njegov naslednik Džerald Ford (Gerald Ford) se bavi pre svega posledicama te ostavke i oprostajem koji daje bivšem predsedniku. Džimi Karter (Jimmy Carter) ne uspeva da u Kongresu progura u prvih sto dana velike zakone, ali prepoznaje značaj energetske bezbednosti za sveukupnu bezbednost zemlje. Izvukavši pouke iz mandata svog prethodnika, Ronald Regan (Ronald Reagan) shvata značaj snažnog starta svoje administracije, te kreće u smanjenje poreza i sveukupnih troškova države. Njegov potpredsednik Džordž Herbert Voker Buš (George Herbert Walker Bush), koji će ga naslediti u Beloj kući osam godina kasnije, ima vrlo sličnu agendu kao njegov prethodnik, obećavajući takođe da neće biti novih poreza (The Conversation 2021).

Kao predstavnik prve generacije predsednika rođenih posle Drugog svetskog rata, osim drugačijeg pogleda na svet i shvatanja politike, Bil Klinton (William Clinton) obećavao je najdinamičnijih prvih sto dana u istoriji, ali protivljenje Senata njegovom planu za povećanje unutrašnje potrošnje bacilo je senku na ovako ambiciozne planove (The Conversation 2021). Prvi američki predsednik u 21. veku, Džordž Buš mlađi (George W. Bush), imajući u vidu kontroverzni početak svog mandata koji je obeležilo problematično prebrojavanje glasova na Floridi i pobjede kojom je morao da se pozabavi Vrhovni sud presudivši odlukom 5:4, imao je dve velike inicijative – jednu vezanu za smanjenje poreza i drugu za reforme u obrazovanju (The Conversation 2021). Barak Obama (Barack Obama), pritisnut teretom ekonomske krize koja je pogodila zemlju još u vreme izborne kampanje 2008. godine, provodi prvih sto dana pokušavajući da nađe odgovor na krizu a pre svega u naporima da Kongres usvoji Zakon o oporavku i reinvestiranju (The Conversation 2021). Bajdenov prethodnik, Donald Tramp prvih sto dana troši u pokušaju demontiranja prethodnog sistema i tzv. duboke države i u nastojanju da zameni Zakon o zdravstvenoj zaštiti ali u tome ne uspeva (The Conversation 2021).

Uprkos kratkom roku i činjenici da su prvih sto dana samo mali deo ukupnog mandata koji traje skoro 1500 dana, oni mogu dati značajan uvid o tome kako će administracija funkcionisati u razdoblju koje sledi.

Džo Bajden: da li je on stvorio priliku ili je prilika našla njega?

Kada je 20. januara ove godine Džozef Robinet Bajden Mlađi (Joseph Robinette Biden Jr.) i zvanično postao 46. američki predsednik – posle četiri godine mandata

Donalda Trampa, autsajdera bez ikakvog političkog iskustva mada sa jakim političkim instinktom – bio je to u izvesnom smislu povratak u normalu. Pred nama je ponovo čovek koji je deo establišmenta i koji je sa manjim prekidom baš u vreme Trampa, već skoro pola veka u najvišim krugovima američke politike. Predstavljajući američku saveznu državu Delaver, proveo je šest mandata (preciznije 36 godina i 12 dana) u Senatu, a osam godina na mestu potpredsednika u vreme predsednikovanja Baraka Obame. Taj staž je fascinantn, naročito u vreme kad postoji tendencija da se političari brže menjaju i kraće traju. Nekako je život to uređivao da se Bajden uvek vraćao, baš u onom trenutku kad pomislite da mu je politička karijera konačno završena. Otuda Džonatan Alen (Jonathan Allen) i Ejmi Parns (Amie Parnes) (2021), svoju knjigu koja prati Bajdenov put do pobeđe na predsedničkim izborima 2020. godine s pravom nazivaju „Srećković”. Prema Alenu i Parnsovoj

(...) u njegovom trećem pokušaju [prvi je bio na izborima 1988. a drugi 2008, prim. aut.] da se domogne predsedničke pozicije, odigrao je na to da će birači odbaciti trend odabira ausajderskih kandidata u želji da promene sistem i da će se okrenuti insajderu koji može poboljšati njihove živote primenjujući iskustvo i vrednosti u tom sistemu. Bajden je predstavljao sebe kao čoveka od karaktera, saosećajnosti i stručnosti – što su osobine za koje je često govorio da Trampu nedostaju (Allen & Parnes 2021, 8).

To njegovo uspinjanje i propadanje, praćeno poslovnim pobedama i privatnim nesrećama je nešto bez čega se Džo Bajden ne može razumeti. Uvek je verovao da mu je život, još od kad je 12. februara 1988. u vreme izborne kampanje usled moždane aneurizme bez svesti pet sati ležao u hotelskoj sobi u Ročesteru u državi Njujork, dao drugu šansu (Osnos 2020, 2). Njegovo „vjeruju” dao je u govoru – a oduvek je, kao i svi tradicionalni političari govorima pridavao posebnu pažnju – na konvenciji Demokratske stranke u Denveru 2008. godine, kazavši da je „neuspeh u nekom trenutku u životu neizbežna stvar ali je odustajanje neoprostivo” (Osnos 2020, 2).

Bajdenova upornost i trenutak koji je odlično prepoznao, uradivši ono što je Nikolo Makijaveli (Niccolo Machiavelli) smatrao vrhunskim političkim umećem, a to je harmonizacija s vremenom u kome se živi, doneli su mu pobeđe na izborima i već pomenuti rekordan broj glasova.² Ta njegova osobina, koja se u savremenim

² Citirajući kardinala Frančeska Soderinija (Francesco Soderini), brata prvog čoveka Firentinske Republike, Pjera Soderinija (Piero Soderini) i Pandolfa Petrućija (Pandolfo Petrucci), gospodara Sijene, jedan od najboljih Makijavelijevih poznavalaca, Kventin Skinner (Quentin Skinner), piše sledeće:

studijama liderstva zove kontekstualna inteligencija, važna je i za razumevanje njegovih prvih sto dana na mestu predsednika SAD. Osetivši trenutak da su Amerikanci kao nikada ranije spremni na veću ulogu Vlade, pokrenuo je dve velike ekonomske inicijative – jednu vezanu za ekonomsku pomoć a drugu vezanu za izgradnju infrastrukture. Anketa koju su baš u vreme obeležavanja prvih sto dana zajedno sprovedli *The Washington Post* i *ABC News* govori da je čak 45% ispitanih spremno za veću ulogu Vlade, 48% protiv, a sedam nema mišljenje (Baltz, Clement, Guskin 2021). Brojke pokazuju da je to u poslednjih dvadeset godina jedan od najvećih procenata podrške konceptu veće uloge Vlade.

Što se tiče nekih drugih važnih odlika ličnosti, istakli bismo ovom prilikom nešto sa čime Bajden ima veliki problem a to je brzina snalaženja u novim i nepoznatim okolnostima. Bez dobre pripreme, i to klasično, na papiru, on teško funkcioniše i oseća se kao izmešten iz svoje zone komfora. Brzina razmišljanja i snalaženja u iznenadnim okolnostima nije nešto što je svojstveno Džou Bajdenu što znači da je u pogledu situacione inteligencije prilično ograničen. Iako uvek postoji mogućnost da „odigra na iskustvo” složenost situacije i „jata crnih labudova” umanjuju njegovu mogućnost kontrole nad situacijom, a samim tim smanjuju i njegovu upravljanje potencijalnom krizom. Drugim rečima, Bajden je više čovek unapred poznate agende i čovek zadatka nego neko ko improvizuje i briljira u nepoznatim okolnostima. U vremenima koja su sve samo ne izvesna, ovo je veliki hendikep.

Kad je u pitanju emocionalna inteligencija, za razliku od svog prethodnika na mestu predsednika, Džo Bajden predstavlja primer emotivno inteligentnog čoveka. Nasuprot Trampu i njegovom „herojskom” shvatanju liderstva, Bajden vrlo dobro zna da je najbolja kombinacija koja uspeva u modernoj politici ona između ogromnog ega i još većeg stepena empatije (Sewchurran 2020). Uprkos tome što je na „nebesima”, predsednik mora da pokaže i da zna šta je „blato” i da ga oni koje vodi osećaju i doživljavaju kao svog. U vremenima krize, kao što je ova sa virusom korona, kad je zemlja približava cifri od 600.000 mrtvih – što je skoro ravno broju žrtava u američkom građanskom ratu – političari su i nacionalno rame za plakanje, bogomdani psihoterapeuti i utešitelji. Kao velika pričalica, njegov talenat da okuplja ljude oko sebe savršeno se uklopio u nešto što je još jedna od odlika vremena u

Kardinal ga je [Makijavelija – prim.aut.] uveravao da dugo godina naš grad [Firenca u vreme izbora Julija Drugog za papu – prim. aut.] nije imao takvu nadu od novog pape kao od sadašnjeg, ali samo (...) ako bude znao da se harmonizuje s vremenom (...) Dve godine kasnije Makijaveli se sreće sa istom ocenom tokom pregovora sa Pandolfom Petrućijem, gospodarom Sijene koji mu kaže sledeće: – Želeći da učinim što je moguće manje grešaka (...) Ja vodim svoju Vladu, iz dana u dan, i uređujem svoje poslove iz sata u sat, zato što je vreme mnogo moćnije od naših mozgova (Skinner 2019, 41–42).

kojem živimo a to je *Storytelling*. Taj „dobri deka iz komšiluka“, uliva sigurnost i donosi iskustvo i znanje iz nekih „starih dobrih vremena“.

Ipak, tu priču treba i „prodati“, pogotovo političkim pritivnicima, a neki predsednički istoričari poput Dagleasa Brinklija (Douglas Brinkley) smatraju da Bajden baš i nije dobar prodavac svojih ideja (Viser 2021). Već pomenuto istraživanje Vašington dobrano govori da duboka politička polarizacija američkog društva uzima svoj danak i da je jako teško biti predsednik svih svojih građana, čak i u jednoj od kolevki demokratije. Tako njegov predsednički rad podržava 90% demokrata i samo 13% Republikanaca (Baltz, Clement, Guskin 2021).

Iako je sebe od samog početka video kao nekog novog Frenklina Ruzvelta okolnosti u kojima se zemlja nalazi kao „ruzveltovski trenutak“ veliko je pitanje da li će i ishod biti ruzveltovski, a Bajden više transformacioni nego transakcioni predsednik.

Rezultat je važan ali je važan i proces: Savet za nacionalnu bezbednost u administraciji predsednika Džozefa Bajdena

Imajući u vidu Trampovo odsustvo i osećaja i interesovanja za proces i pravila, zanimljivo je posmatrati kako funkcioniše Savet za nacionalnu bezbednost kod njegovog naslednika. Za ovih prvih sto dana nama se čini da je Bajdenov Savet za nacionalnu bezbednost osmišljen tako da bude dovoljno širok da obuhvati široku mrežu bezbednosnih izazova, rizika i pretnji sa kojima se Sjedinjene Američke Države suočavaju a istovremeno i dovoljno uzak, precizan i selektivan u pogledu onoga što su prioriteti američke spoljne i bezbednosne politike. Takođe, primetno je nastojanje da se bude što sveobuhvatniji u pogledu shvatanja bezbednosti koja se ne svodi samo na vojnu ili ekonomsku bezbednost (premda za njega ekonomija jeste nacionalna bezbednost) nego i mnogo šire, što je i logično pogotovo u vreme pandemije korona virusa i sveopšte polarizacije u američkom društvu i jačanja stanja koje istraživači socijetalne bezbednosti zovu „snažna sila ali slaba država“ (Buzan 1983, 66–67). U tom smislu ideal kojem se teži je Savet za nacionalnu bezbednost u administraciji Džordža Herberta Vokera Buša koji se smatra „zlatnim standardom“ kada je u pitanju sastav i funkcionisanje ovog važnog tela.

Imajući u vidu njegovo potpredsedničko iskustvo i činjenicu da je bio veoma uključen u dve predsedničke tranzicije (2008. i 2012) mora se priznati da su rani i uspešan start tranzicionog tima, dobro postavljeni prioriteti i vremenski

odgovarajući odabir ključnih ljudi u administraciji doprineli uspešnosti ovog važnog procesa. Ispoštovana su, kako je istaknuto u analizi *Srbija i Amerika u Bajdenovoj eri* sva tri ključna načela kojih se držao u odabiru ljudi: 1) dugo iskustvo saradnje, 2) što širi i raznovrsniji krug najbližih saradnika (tako je u njegovom kabinetu, računajući predsednika i potpredsednicu, prisutno 12 žena, 14 muškaraca, 13 belih i 13 nebelih, šest Afroamerikanaca, četiri Latino/Hispano, tri člana azijskog porekla i prva žena indijanskog porekla kao član kabineta), i 3) iskustvo u upravljanju i u državnim poslovima (CDRI 2021, 8).

Kad je u pitanju organizacija rada samog Saveta za nacionalnu bezbednost, već dve nedelje po dolasku na vlast, predsednik Bajden je 4. februara potpisao Nacionalni bezbednosni memorandum broj 2 (National Security Memorandum 2/NSM2) kojim je ustanovljen Sistem saveta za nacionalnu bezbednost u njegovoj administraciji (Memorandum on Renewing the National Security Council System 2021). Kao i uvek, a u skladu sa odredbama Zakona o nacionalnoj bezbednosti (*The National Security Act*) iz 1947. godine, u memorandumu se ističe da je glavna uloga Saveta za nacionalnu bezbednost da „savetuje i pomaže predsedniku u integrisanju svih aspekata politike nacionalne bezbednosti. Zajedno sa potčinjenim komitetima, Savet za nacionalnu bezbednost treba da bude predsednikov glavni organ za koordinaciju izvršnih departmana i agencija u razvoju i primeni politike nacionalne bezbednosti i u dugoročnom strateškom planiranju” (Memorandum on Renewing the National Security Council System 2021).

Članovi Saveta po zakonu su Predsednik, potpredsednik, državni sekretar, sekretar finansija, sekretar odbrane, i sekretar za energetiku (Memorandum on Renewing the National Security Council System 2021). Tu su takođe i državni tužilac, sekretar unutrašnje bezbednosti, predstavnik SAD u Ujedinjenim nacijama, pomoćnik predsednika i šef kabineta, pomoćnik predsednika za poslove nacionalne bezbednosti (savetnik za nacionalnu bezbednost), pomoćnik predsednika i direktor kancelarije za nauku i tehnologiju i administrator Agencije SAD za međunarodni razvoj (USAID). Kao savetnici po zakonu prisutni su Direktor nacionalne obaveštajne zajednice, Načelnik združenog generalštaba američkih oružanih snaga i direktor Centralne obaveštajne agencije (CIA). Za sekretara Saveta određen je glavni zamenik savetnika za nacionalnu bezbednost (Memorandum on Renewing the National Security Council System 2021).

Kako se tvrdi u memorandumu, „imajući u vidu preklapajuću i ukrštajuću prirodu brojnih kritičnih problema u polju nacionalne bezbednosti – kao što su unutrašnja bezbednost, globalno javno zdravlje, međunarodna ekonomija, klima, nauka i tehnologija, sajber bezbednost, migracije i druga pitanja” (Memorandum on Renewing the National Security Council System 2021) sastav Saveta je prilično širok i uključuje u zavisnosti od pitanja sve relevantne aktere i agencije američke

vlade odnosno ono što se u literaturi označava kao situaciono a ne regularno prisustvo sednicama (Congressional Research Service 2021b). S obzirom na negativne posledice pandemije i odsustvo adekvatnog odgovora u prethodnoj administraciji, ovakav pristup je bio i očekivan.

Sistem je organizovan piramidalno, i kao u svim administracijama od 1989. godine do sada po uzoru na takozvani Skoukroftov model iz vremena predsednika Džordža H. V. Buša i njegovog savetnika za nacionalnu bezbednost Brenta Skoukrofta. Na samom vrhu piramide nalazi se Komitet rukovodilaca (*The Principals Committee*) i on da tako kažemo predstavlja poslednji filter za odluke koje idu ka predsedniku. Sednicama predsedava savetnik za nacionalnu bezbednost a prisustvuju najvažniji članovi predsednikovog kabineta kao što su državni sekretar, sekretar finansija, sekretar odbrane, državni tužilac, sekretar energetike, sekretar unutrašnje bezbednosti, direktor kancelarije za upravljanje i budžet, ambasador pri Ujedinjenim nacijama, administrator USAID-a i predsednikov šef kabineta. Kao savetnici prisutni su direktor nacionalne obaveštajne zajednice, načelnik Združenog generalštaba američkih oružanih snaga i direktor CIA-e (Memorandum on Renewing the National Security Council System 2021). Naravno, ni ovde lista članova nije zatvorena i u zavisnosti od problema koji se razmatra, sednicama može prisustvovati mnogo veći broj ljudi.

Tabela 1: Komitet rukovodilaca Saveta za nacionalnu bezbednost u administraciji predsednika Džozefa Bajdena

KOMITET RUKOVODILACA (NSC/PC)		
Svrha	Članstvo	Način funkcionisanja
<p>„Najviše međuagencijsko telo za razmatranje političkih pitanja koja se tiču nacionalne bezbednosti”</p>	<p>Stalno članstvo: državni sekretar, sekretar finansija, sekretar odbrane, državni tužilac, sekretar za energetiku, Sekretar za unutrašnju bezbednost, direktor kancelarije za upravljanje i budžet, ambasador Sjedinjenih Država u Ujedinjenim nacijama, administrator Agencije za međunarodni razvoj Sjedinjenih Država, šef kabineta u rangu pomoćnika predsednika (šef kabineta predsednika), pomoćnik predsednika za poslove nacionalne bezbednosti (savetnik za nacionalnu bezbednost).</p> <p>Savetnici po zakonu: Direktor nacionalne obaveštajne zajednice, direktor Centralne obaveštajne agencije i šef združenog generalštaba američke vojske.</p> <p>Prisutni po potrebi: Svi oni koji mogu pomoći u razmatranju pitanja koja su na dnevnom redu i koje hitnost situacije zahteva. Predsednik i potpredsednik mogu prisustvovati sednicama ovih komiteta kad god to požele. Glavni zamenik savetnika za nacionalnu bezbednost, savetnik predsednika, pravni savetnik Saveta za nacionalnu bezbednost i savetnik za nacionalnu bezbednost potpredsednika SAD pozvani su da prisustvuju svakoj sednici</p>	<p>Sastaje se redovno i sednice saziva Savetnik za nacionalnu bezbednost.</p> <p>Savetnik za nacionalnu bezbednost predsedava sednicama i određuje dnevni red u saradnji sa drugim članovima komiteta.</p> <p>Prilikom podnošenja izveštaja predsedniku o rezultatima rada ovog Komiteta, Savetnik za nacionalnu bezbednost treba verodostojno da predstavi različita gledišta prisutnih članova.</p> <p>Pri razmatranju pitanja koja se tiču unutrašnje bezbednosti, uz odobrenje savetnika za nacionalnu bezbednost, sednicama može predsedavati Savetnik za unutrašnju bezbednost.</p>

Iako u sredini piramide, Komitet zamenika (*The Deputies Commttee*) predstavlja ključno telo kad je u pitanju donošenje odluka koje se tiču spoljne politike i nacionalne bezbednosti. Tu se obavlja najvažnija trijaža pitanja koja putuju ka najvišim ešelonima vlasti u Sjedinjenim Američkim Državama. Ovde se vodi računa i o donošenju i o primeni odluka, te se razmatraju i ključne spoljnopolitičke inicijative, vrši se njihova procena, revizija i prilagođavanje izmenjenim okolnostima. Takođe, tu se razmatraju i donose ključni strateški dokumenti. Članstvo je isto kao i u Komitetu rukovodilaca samo na nivou njihovih zamenika (*Memorandum on Renewing the National Security Council System 2021*).

Tabela 2: Komitet zamenika Saveta za nacionalnu bezbednost u administraciji Džozefa Bajdena

KOMITET ZAMENIKA (NSC/DC)		
Svrha	Članstvo	Način funkcionisanja
<p>„Uloga ovog Komiteta je da nadgleda i nadzire rad međuagencijskog procesa (uključujući i Međuagencijske političke komitete) i da razmatra, i gde to treba, rešava politička pitanja koja utiču na nacionalnu bezbednost”.</p> <p>Komitet zamenika se stara o tome da pitanja koja dolaze na odlučivanje pred Komitet rukovodilaca ili Savet za nacionalnu bezbednost) budu adekvatno analizirana i pripremljena za odlučivanje.</p> <p>Posebna pažnja usmerena na proces sprovođenja politike i strateško planiranje.</p> <p>Redovno razmatranje uspešnosti sprovedenih politika i njihovo blagovremeno korigovanje ukoliko ne donose rezultat</p>	<p>Isto kao u Komitetu rukovodilaca samo što su ovde u pitanju njihovi zamenici</p>	<p>Glavni zamenik savetnika za nacionalnu bezbednost predsedava sednicama.</p> <p>Sastaje se redovno na zahtev glavnog zamenika savetnika za nacionalnu bezbednost ili u konsultacijama sa drugim članovima Komiteta</p>

Na dnu piramide, nalaze se **Međuagencijski politički komiteti** (*Interagency Policy Committees*) koji se sastaju gotovo svakodnevno i predstavljaju prvi korak na putu odluka ka predsjedniku Sjedinjenih Američkih Država. Cilj je da se postigne što veći stepen koordinacije između ključnih aktera američke spoljne i bezbednosne politike i da se čuje glas svih kako bi ta politika bila sveobuhvatnija, racionalnija i proaktivnija. Ovo telo takođe je zaduženo i za sprovođenje politika u području nacionalne bezbednosti (Memorandum on Renewing the National Security Council System 2021).

Tabela 3: Međuagencijski politički komiteti Saveta za nacionalnu bezbednost u administraciji Džozefa Bajdena

MEĐUAGENCIJSKI POLITIČKI KOMITETI (NSC/IPC _s)		
Svrha	Članstvo	Način funkcionisanja
<p>„Glavni forumi na kojima će se na dnevnom nivou koordinisati međuagencijska politika nacionalne bezbednosti”.</p> <p>Analiza opcija koje će razmatrati viši komiteti u sistemu Saveta za nacionalnu bezbednost kao i predsednik SAD koji se nalazi na vrhu piramide nacionalne bezbednosti.</p>	<p>Isto kao u Komitetu rukovodilaca i Komitetu zamenika samo što su ovde u pitanju operativci i ljudi koji se poslovima spoljne i bezbednosne politike bave na dnevnom nivou</p>	<p>Zasnovani na osnovu usmerenja dobijenih od Savetnika za nacionalnu bezbednost</p> <p>Sednicama predsedavaju osobe koje on odredi.</p> <p>Komitet zamenika ima važnu ulogu u određivanju njihovih zadataka.</p> <p>Otvorenost za promene u sastavu u zavisnosti od situacije koja se razmatra</p>

Što se tiče promena u pogledu rada Saveta u poređenju sa Trampovom administracijom, interesantno je prisustvo administratora USAID-a i direktora Kancelarije za nauku i tehnologiju. Takođe, upada u oči i prisustvo direktora CIA-e na sednicama iako to od reformi 2004. godine kojima je uvedena funkcija direktora nacionalne obaveštajne zajednice, nije bio slučaj. Možda je razlog za to što je sadašnji direktor Vilijam Barns (William Burnes) jedan od najboljih američkih diplomata i čovek velikog znanja i iskustva. Takođe, primetan je i povratak onog dela Kancelarije Saveta za nacionalnu bezbednost koji je Tramp ukinuo a čiji su područje delovanja bile pandemije a takođe i jačanje onih delova koji se naročito bave Rusijom i Kinom.

Na osnovu ovakve strukture Saveta za nacionalnu bezbednost dve stvari upadaju u oči. Prvo, sasvim je jasno da Bajden veliki značaj pridaje adekvatnom procesu

donošenja odluka. Po njemu, suštinska priprema i odgovarajući tajming ključni su za dobro odlučivanje. Iako voli da donese odluku instinktivno pre toga bi ipak želeo da ima različite opcije na stolu a to je bez odgovarajućeg procesa nemoguća misija. Drugo, Savet ima i širinu i dubinu, i u pogledu odabira ljudi koji rade u Kancelariji Saveta za nacionalnu bezbednost i u pogledu širih delova administracije na koje se računa u zavisnosti od prirode pitanja koje je na stolu odnosno dnevnom redu.

Kad su u pitanju ključni ljudi, zasad su reflektori upereni u dvojicu najbližih predsednikovih spoljnopolitičkih saradnika: dugogodišnjeg stafera i „konfidantea” državnog sekretara Antonija Blinkena (Antony Blinken) i savetnika za nacionalnu bezbednost Džejka Salivena (Jake Sullivan). I jedan i drugi za sada ispunjavaju predsednikova očekivanja ali su očekivanja nacije prevelika a tamo gde su očekivanja prevelika vrlo lako mogu da uslede i ogromna razočarenja. Cenu za tako nešto platiće sam predsednik ali i njegovi najbliži saradnici. U jednom svetu u kojem, kako kaže sam Saliven, ne izgleda sve kao u prethodnih sedamdeset godina i gde međunarodni poredak ne liči na arhitekturu klasične Grčke gde svako ima svoje mesto i gde postoji red kao na Partenonu, „budućnost će pre izgledati kao neka vrsta džinovskog rada Frenka Gerija (Frank Gehry), sa neočekivanim uglovima, mešavinom materijala i eksperimentisanjem” (Labott 2021).

Loša strana ovako uređenog sistema, vrlo bliskog racionalnom odlučivanju su stvari koje nisu znali pre preuzimanja vlasti jer po onom Ekovom (Umberto Eco) ono što ne znate važnije je od onog što znate. Postoji po mnogima, „čitav svet politika i informacija koje prosto ne vidite spolja” (Ward 2021), dok ne uđete u sistem. Ukoliko se o svakom pitanju dugo i detaljno razgovara a sporo deluje, to će početi da liči na Obamin Savet za nacionalnu bezbednost a Bajden je tu sedeo dovoljno dugo da je mogao da zaključi da beskonačno duge rasprave ponekad ne donose rešenje. Naprotiv.

Ipak, posle četiri godine vođenja spoljne i bezbednosne politike preko Tvitera, postoji barem neki red u donošenju spoljnopolitičkih odluka, a Savetu za nacionalnu bezbednost u Bajdenovoj administraciji će pripadati najvažnije mesto u svemu tome.

Bajdenova spoljna i bezbednosna politika u prvih sto dana kroz ključne govore i ključne dokumente

Kao i uvek na početku mandata, kod gotovo svih američkih predsednika, pa čak i onih koji dolaze iz iste stranke, prvo se kreće sa demontiranjem ključnih prethodnikovih tekovina. U ovom slučaju dakle reč je o pristupu *anything but Trump* (ABT) – „sve osim Trampove politike”. Zato je Dejvid Ignejšs (David Ignatius),

spoljnopolitički kolumnista *The Washington Post*-a potpuno u pravu kad u osvrtu na Bajdenovih sto dana tvrdi da kad je u pitanju spoljna politika, prvo bila reč o poništavanju ključnih elemenata Trampove zaostavštine, odnosno da se, po njegovom viđenju, popravi šta se popraviti može (Ignatius 2021). Okretanje saveznicima, podela troškova, povratak američke meke moći i javne diplomatije – ili da parafraziramo strategiju Henrija Kisindžera (Henry Kissinger) iz vremena Niksonove administracije i detanta sa Sovjetskim Savezom „pregovaraj gde god možeš, idi na kontejnment kad god moraš” (Guzzini 1998, 99). U više navrata ova je administracija izlistavala prioritete spoljne i bezbednosne politike, i od strane njegovog državnog sekretara i sekretarke finansija i naravno samog predsednika. Kemal Derviš (Kemal Derviş) iz Brookings instituta smatra da postoje tri takva govora odnosno obraćanja u kojima treba tražiti neku vrstu manifesta spoljne i bezbednosne politike njegove administracije (Brookings 2021). Po njemu, tu spadaju Bajdenovo obraćanje video linkom na Minhenskoj konferenciji bezbednosti, zatim pismo američke sekretarke finansija Dženet Jelen (Janet Yellen) svojim kolegincima i kolegama ministrima finansija G20 najvećih ekonomija sveta i treći je obraćanje državnog sekretara Antonija Blinkena članovima Komiteta za spoljne poslove Predstavničkog doma američkog Kongresa (Brookings 2021). Mi bismo dodali, još jedan važan govor i jedan noseći dokument. Reč je o govoru koji je 4. februara (istog dana kada je ustanovljen Savet za nacionalnu bezbednost u ovoj administraciji) predsednik Bajden održao prilikom posete Stejt departmentu (The White House 2021a.) kao i objavljivanje Privremenog vodiča kroz nacionalnu bezbednost (*Interim National Security Guidance*), 3. marta (The White House 2021c). Ova četiri obraćanja i Privremeni vodič, čine, u normativnom smislu, potporne stubove spoljne i bezbednosne politike Bajdenove administracije.

U prvom obraćanju, prilikom posete sedištu Stejt departmenta (gde je bio zajedno sa potpredsednicom Haris), predsednik Bajden je izjavio da se „Amerika vratila” (The White House 2021a). Govor koji je na zvaničnom sajtu Bele kuće imenovan kao „obraćanje predsednika Bajdena o američkom mestu u svetu” bio je sasvim suprotan Trampovoj krilatici o „Americi na prvom mestu”. Po Bajdenovim rečima „diplomacija se vratila u centar (...) spoljne politike” (The White House 2021a). Posebno je naglašena uloga saveznika i okrenutost buduće američke politike saradnji sa njima. Istovremeno, treba reći da kao neko ko je proveo mnogo godina u visokoj politici i imao priliku da sreće razne svetske državnike, Bajden sebi nije zatvorio vrata za odnose sa onima koje označava kao neprijatelje i takmace (poput Rusije i Kine), ostavljajući prostor za međusobnu saradnju onda „kada je to u našem interesu i kada to unapređuje bezbednost američkog naroda” (The White House 2021a). Ta snažna doza realpolitike i pragmatičnosti jedna je od trajnih odlika njegove politike. Da bi ambiciozno postavljene ciljeve (poput odbrane slobode,

demokratije, univerzalnih prava, vladavine prava) i ostvario, Bajden je svestan da mu treba moć i u tom smislu nema iluzija da je jedini način da to i uradi da se

(...) nadmeće sa pozicije snage jačajući kod kuće, radeći sa (...) saveznicima i partnerima, obnavljajući (...) ulogu u međunarodnim ustanovama, i vraćajući (...) kredibilitet i moralni autoritet, koji je u najvećoj meri bio izgubljen (The White House 2021a).

On još jednom ponavlja ono što se već moglo čuti tokom predizborne kampanje pa i pročitati u tekstu u časopisu *Foreign Affairs* (Biden 2020, 67) gde je izložio svoj predizborni program kad je u pitanju spoljna politika, a to je plan da se održi tzv. Samit demokratija u ranoj fazi njegovog mandata, a koji bi okupio najdemokratskije države koje bi se oduprle usponu autoritarizma u svetu (The White House 2021a). Na samom kraju svog obraćanja, Bajden ističe da više ne postoji razlika između unutrašnje i spoljne politike i da spoljna politika mora da bude u interesu američkih građana, osobito srednje klase koja je bila najveći gubitnik globalizacije. Ova, kako je on naziva „spoljna politika za srednju klasu” u praksi znači da „svaka akcija koja se preduzme u našem ponašanju u inostranstvu treba da bude preduzeta sa američkim radničkim porodicama na umu” (The White House 2021a). Drugim rečima, za Džozefa Bajdena je, poput administracije Bila Klintona, ekonomska bezbednost nacionalna bezbednost (JoeBiden.com 2020).

Drugi važan govor u kome su iznete koordinate buduće američke spoljne i bezbednosne politike, predsednik Bajden je održao virtuelnim putem učestvujući na Minhenskoj konferenciji bezbednosti 19. februara 2021. godine (The White House 2021b). U direktnom obraćanju stranim liderima, a posebno onima na čelu najvažnijih transatlantskih saveznika (skupu su prisustvovali i kancelarka Savezne Republike Nemačke, Merkel i francuski predsednik, Makron), Bajden je imao potrebu da uveri saveznike da se na Sjedinjene Američke Države iznova može računati kao na kredibilnog i predvidivog partnera. Ponovljena je fraza da se „Amerika vratila” i ukazano je na to da transatlantski savez ima budućnost, sa posebnim insistiranjem na tome da Amerika i dalje veruje u član 5 Vašingtonskog sporazuma i da napad na jednu članicu saveza vidi kao napad na sve (The White House 2021b). Iznova je istaknuta i čuvena mantra, koju je prvi put još 31. maja 1989. godine u čuvenom govoru u Majncu izgovorio predsednik Džordž H. V. Buš, da je je cilj Amerike da Evropa bude „cela, slobodna i u miru” (The White House 2021b). Bajden je posebno pozdravio napor koji evropske zemlje ulažu u ratu u Avganistanu, te implicitno najavio okončanje ove dvadesetogodišnje intervencije. Radi dodatne sigurnosti evropskih saveznika, Bajden je zaustavio smanjenje broja američkih trupa u Nemačkoj i istakao da su Sjedinjene Države odlučne da povrate poverenje svojih evropskih saveznika (The White House 2021b). Da oseća teret trenutka i da sa povišenom pažnjom doživljava okolnosti u kojima deluje, svedoči

i više puta tokom prvih par meseci njegove vlasti korišćena fraza da je svet na „prelomnoj tački“ (*inflection point*) (The White House 2021b). U ovom govoru Bajden je koristi da bi potcrtao važnost grupisanja država na pravu stranu u situaciji velikih izazova sa kojima se svet suočava, „od četvrte industrijske revolucije do globalne pandemije“ (The White House 2021b). Po njemu, iako neki misle da je okretanje autokratiji najbolji način da se sa tim izborite, demokratija i dalje predstavlja najbolji okvir za delovanje, premda ističe da se mora biti spreman da se demokratija i brani u suočavanju sa svim ovim izazovima. Ni ovog puta ne propušta priliku da izrazi da je Narodna Republika Kina najozbiljniji strateški takmac, a Ruska Federacija, iako predstavlja drugačiju vrstu izazivača američkoj premoći, takođe ozbiljna pretnja. Sa druge strane, i ovde primetno naglašava da „nadmetanje ne mora da isključi saradnju po pitanjima koja nas sve pogađaju“ (The White House 2021b). Obraćanje se završava ponovnim isticanjem vere u demokratiju i ubeđenja da je ona funkcionalan sistem koji može da radi posao (The White House 2021b).

Treći važan dokument je pismo američke sekretarke finansija Dženet Jelen ministrima i ministarkama finansija G20 narazvijenijih država (U.S. Department of the Treasury 2021). Pismo je poslato 25. februara i može se smatrati najavom ekonomskog multilateralizma za koji se zalaže nova administracija u Vašingtonu. Naime, za razliku od delovanja Trampove administracije u pogledu trgovinske politike, koje je po rečima Aleksandra Miloševića „višestruko uzdrimalo postojeći međunarodni trgovinski poredak“ (2021, 125), predsednik Bajden i njegov ekonomski tim na čelu sa iskusnim znalcom kakav je sekretarka Jelen, smatraju da su okolnosti pandemije i ekonomske krize „momenat koji je stvoren za delovanje i za multilateralizam“ (U.S. Department of the Treasury 2021). U tom smislu ona poziva na koordinaciju među državama G20 i pomoć siromašnim zemljama kako u pogledu nabavke vakcina tako i u iznalaženju rešenja za ekonomsku krizu koju je pandemija dodatno pogoršala. Ono što je posebno privuklo pažnju u ovom pismu jeste da je za razliku od svog prethodnika Stivena Mnučina (Steven Mnuchin), sekretarka Jelen spremna za preraspodelu Specijalnih prava vučenja „čime bi Međunarodni monetarni fond uvećao likvidnost zemalja sa niskim prihodima i olakšao njihove preko potrebne napore za zdravstveni i ekonomski oporavak“ (U.S. Department of the Treasury 2021).

Vremenski posmatrano, četvrti dokument po redu u prvih sto dana Bajdenove administracije (i jedini dokument u pravom smislu te reči) jeste Privremeni vodič kroz nacionalnu bezbednost objavljen 3. marta (The White House 2021c). Dokument ima 23 strane teksta od kojih prve dve stranice predstavljaju uvod čiji je potpisnik predsednik Bajden. Pored toga, imamo još tri poglavlja: globalno bezbednosno okruženje, prioriteti u području nacionalne bezbednosti i zaključak.

Iako na naslovnoj strani toga nema, u samom sadržaju stoji da se dokument zove i Obnoviti američke prednosti (*Renewing American Advantages*). Smatra se inače da je ovaj dokument (inače prvi dokument te vrste do sada) neka vrsta najave i nacрта najvažnijeg strateškog dokumenta svake američke administracije a to je Strategija nacionalne bezbednosti, za koju se smatra da će biti objavljena tokom 2021. ili 2022. godine (Congressional Research Service 2021a). Predsednik Bajden svoj uvod započinje već pominjanom frazom o tome da se svet nalazi u prelomnoj tački (The White House 2021c). Ipak, ovde je nešto detaljniji u objašnjenju šta pod tim podrazumeva te pandemiji i četvrtoj industrijskoj revoluciji dodaje i klimatsku krizu i širenje nuklearnog oružja u smislu da ovi ključni globalni izazovi utiču na promenu globalne dinamike (The White House 2021c). Takođe, ponovo se ističe vera u demokratiju i da ona može da ostvari rezultate, posebno u saradnji sa saveznicima i partnerima. Ipak, da bi se sve to desilo potrebno je da Sjedinjene Američke Države povrate svoje trajne prednosti i da „se današnjim izazovima suprotstave sa pozicije snage” (The White House 2021c). Bajden nabroja šta sve treba uraditi u tom smislu, pa između ostalog navodi snaženje ekonomske osnove, ponovno zauzimanje mesta u međunarodnim ustanovama, jačanje vrednosti kod kuće i njihovu snažniju odbranu u svetu, modernizaciju vojnih kapaciteta pri čemu će diplomatija biti na prvom mestu, i revitalizaciju mreže američkih savezništava i partnerstava koja je bez konkurencije u svetu (The White House 2021c). Uvodnik se završava objašnjenjem da uprkos tome što se radi na Strategiji nacionalne bezbednosti, vremenska oskudica i ozbiljnost situacije nalažu da se pre zvanične strategije, pred javnost, kako unutrašnju tako i međunarodnu, izađe sa ovakvim dokumentom koji je privremenog karaktera (The White House 2021c). U kratkom uvodu koji ide posle Bajdenovih reči, autori dokumenta ističu ono što se već moglo čuti iz nekih prethodnih Bajdenovih obraćanja, a to je da spoljna i bezbednosna politika SAD mora činiti „život boljim, bezbednijim i lakšim za radničke porodice u Americi” (The White House 2021c). Duh poraza Demokratske stranke na izborima 2016. godine očigledno još uvek nije nestao. Prvo poglavlje koje je naslovljeno kao „Globalno bezbednosno okruženje” započinje konstatacijom da je nemoguće vratiti stvari na staro, već da je potrebno planirati novi put. Autori ovog vodiča izdvajaju pet ključnih obeležja globalnog bezbednosnog okruženja danas:

1. Mnoge od bezbednosnih pretnji prelaze granice država i jedini odgovor na njih je kolektivna akcija;
2. Demokratije su, kako u Sjedinjenim Državama tako i u svetu u krizi;
3. Dolazi do promene raspodele moći u svetu i do obnove globalnih nadmetanja sa Kinom i Rusijom, ili sa regionalnim pretnjama poput Irana i Severne Koreje;

4. Međunarodni poredak čije su stvaranje Sjedinjene Američke Države pomogle, sa svim glavnim institucijama, savezima i sporazumima nalazi se u iskušenju i na velikom testu; i
5. u osnovi svih ovih trendova nalazi se tehnološka revolucija koja ima svoje dobre i loše strane (The White House 2021c).

Drugi deo vodiča bavi se američkim prioritetima u području nacionalne bezbednosti. Ovo je i najduži deo ovog dokumenta koji na gotovo 14 strana detaljno izlistava američke nacionalne interese (The White House 2021c, 9–22). Kad su u pitanju vitalni nacionalni interesi, izdvojeni su zaštita bezbednosti američkog naroda, širenje ekonomskog prosperiteta i prilika te ostvarivanje i odbrana demokratskih vrednosti koje su po autorima strategije nalaze u samom srcu američkog načina života (The White House 2021c, 9). Da bi se osigurala nacionalna bezbednost potrebno je: 1) „braniti i negovati izvore američke snage (stanovništvo, ekonomija, nacionalna odbrana i demokratija kod kuće); 2) unaprediti povoljnu ravnotežu snaga da bi se odvrtili i sprečili neprijatelji od direktne pretnje Sjedinjenim Državama i (...) saveznicima, osujetiti pristup opštim dobrima čovečanstva ili dominaciju ključnim regionima” (The White House 2021c, 9); i 3) „voditi i održavati otvoren i stabilan međunarodni sistem poduprt jakim demokratskim savezima, partnerstvima, multilateralnim ustanovama i pravilima” (The White House 2021c, 9). Kako bi se sve ovo ostvarilo, treba osnažiti i modernizovati američke saveze i partnerstva, povratiti lidersku poziciju u međunarodnim ustanovama, izboriti se sa klimatskim promenama i drugim izazovima a posebno virusom Kovid-19, trgovinsku i ekonomsku politiku treba voditi tako da ona koristi svim građanima, a ne samo privilegovanoj manjini, jačati kod kuće a naročito u smislu efikasnog odgovora na krizu javnog zdravlja i ekonomsku krizu izazvanu korona virusom (The White House 2021c, 10–17). Takođe, naglašava se revitalizovanje demokratije kako u Americi tako i na nivou sveta u saradnji sa ključnim saveznicima i partnerima (The White House 2021c, 18–19). Kao i u prethodno analiziranim govorima, posebno se naglašava da će sve ovo omogućiti da Sjedinjene Američke Države i demokratski svet „prevladaju u strateškom nadmetanju sa Kinom ili bilo kojom drugom državom” (The White House 2021c, 20). U cilju ostvarenja ovih strateških nauma, potrebno je modernizovati način odlučivanja i povećati kvalitet donošenja odluka tako da one budu više koordinisane, uključivije i više diversifikovane sa znatno većim brojem aktera (i državnih i nedržavnih) uključenih u odlučivanje (The White House 2021c, 21–22). Ovaj privremeni vodič završava se ponovnim isticanjem da je trenutak u kom se nalaze Sjedinjene Američke Države i svet, prelomni i da smo usred debate o budućnosti sveta u kojem živimo (The White House 2021c, 23). Što zbog snažne retorike, a pomalo i zbog prvih konkretnih akcija neki su ovaj dokument nazvali

oživljavanjem Trumanove doktrine (Adesnik 2021). Ipak, koliko će to zaista biti slučaj ostaje da se vidi u ostatku Bajdenovog mandata.

Poslednji i rekli bismo najkonkretniji dokument u kom se jasno i precizno izlistavaju američki spoljnopolitički prioriteti je obraćanje državnog sekretara Antonija Blinkena Komitetu za spoljne poslove Predstavničkog doma američkog Kongresa od 10. marta ove godine (U.S. Department of State 2021). Po rečima Blinkena, „Bajden–Haris administracija je postavila spoljnopolitičke prioritete imajući u vidu jednostavno pitanje a to je ono koje nas motiviše svakog pojedinačnog dana: šta će ova politika značiti za američke radnike i američke porodice” (U.S. Department of State 2021). Dakle, i ovde kao i u prethodnim primerima, jasno je prisutan princip „spoljne politike za srednju klasu”. Blinken u prvom delu svog obraćanja navodi osam prioteta američke spoljne politike a u drugom delu eksplicitno i precizno navodi šta je do tada urađeno (to je bilo na tačno pedeset dana od preuzimanja vlasti od strane Džoa Bajdena) na njihovom sprovođenju u praksi (U.S. Department of State 2021). Lista prioriteta počinje naporima za okončanje pandemije Kovida-19 i jačanje globalne zdravstvene bezbednosti a nastavlja se sa stvaranjem stabilnije i uključivije ekonomije koja bi učinila sigurnijim što veći broj američkih građana. Treći prioritet Blinken vidi u obnavljanju demokratije kako u Sjedinjenim Državama tako i u inostranstvu dok se četvrti odnosi na stvaranje humanijeg i efikasnijeg imigracionog sistema, premda uprkos važnosti migracija za SAD, ne negira ni značaj snažnih granica za nacionalnu bezbednost. Peta na listi prioriteta je revitalizacija odnosa sa saveznicima i partnerima a na šestom mestu je borba protiv klimatske krize i vođstvo u zelenoj energetskej revoluciji. Poslednja dva prioriteta koje je Blinken naveo su osiguranje američkog liderstva u tehnologiji i na kraju upravljanje odnosa sa Kinom, za koje kaže da je „najveći geopolitički test 21. veka” (U.S. Department of State 2021). U drugom delu Blinkenovog obraćanja, na jedan vrlo sistematičan način izloženo je ono što je do tada urađeno na sprovođenju prioteta. U Tabeli 4 dat je uporedni prikaz prioriteta i konkretnih poteza u prvih pedeset dana američke vlade u području spoljne i bezbednosne politike.

Tabela 4: Spoljnopoliti ki prioriteti Bajdenove aministracije i konkretne politike

Prioriteti američke spoljne i bezbednosne politike	Šta je urađeno u praksi u prvih 50 dana Bajdenove administracije
1. okončanje pandemije Kovida-19 i jačanje globalne zdravstvene bezbednosti	Ponovni ulazak u Svetsku zdravstvenu organizaciju Dve milijarde dolara za program COVAX Za 58 dana ispunjeno obećanje o vakcinisanju 100 miliona Amerikanaca za prvih sto dana
2. stvaranje stabilnije i uključivije ekonomije	Zakon o oporavku od Kovida-19 (1900 milijardi dolara) Predlog zakona o ulaganju u infrastrukturu (2000 milijardi dolara)
3. obnavljanje demokratije u Sjedinjenim Državama i inostranstvu	Ulazak u Savet za ljudska prava Ujedinjenih nacija kao posmatrač Objava Kašogi izveštaja Sankcije Rusiji zbog slučaja Alekseja Navaljnog
4. stvaranje humanijeg i efikasnijeg imigracionog sistema	Ukidanje diskriminatornog zakona o zabrani putovanja iz pojedinih muslimanskih zemalja Povećan broj prihvata izbeglica za 2022. fiskalnu godinu na 125.000
5. revitalizacija odnosa sa saveznicima i partnerima	Sastanak grupe <i>The Quad (Quadrilateral Security Dialogue)</i> koju čine SAD, Japan, Australija i Indija Stopiranje smanjenja američkih trupa u Nemačkoj Više važnih razgovora sa liderima savezničkih i partnerskih država
6. borba protiv klimatske krize i vođstvo u zelenoj energetskej revoluciji	Povratak u Pariski klimatski sporazum Sjedinjene Američke Države domaćini virtuelnog samita svetskih lidera o klimi na Dan planete zemlje
7. osiguranje američkog liderstva u tehnologiji	Kancelarija za nauku i tehnologiju Bele kuće podignuta na nivo dela Kabineta Američka tehnološka nadmoć kao glavna prednost u dobu nadmetanja velikih sila (<i>The Age of Great Power Competition</i>)
8. upravljanje odnosa sa Kinom	Mešavina obrazaca saradnje, nadmetanja i obuzdavanja Označavanje Kine kao strateškog takmaca Potraga za saveznicima sa kojima bi se zajedno sprovodila strategija obuzdavanja Kine

Zaključak

Iako prvih sto dana predstavlja tek jedan mali deo punog mandata, vremenom se počela obraćati posebna pažnja na ono što je administracija uradila u ovom razdoblju. Uprkos tome što je najveći broj predsednika ostvario promenljive rezultate, posebno kad se posmatraju učinci u celosti, ipak se na osnovu poteza povučenih tokom ovog kratkog perioda mogu izvući izvesni zaključci o tome kako će najvažniji aspekti spoljne i bezbednosne politike izgledati. Imajući u vidu važnost priprema za preuzimanje vlasti, odnosno proces tranzicije, naše je mišljenje da prvih sto dana i proces tranzicije treba posmatrati kao deo jedne celine. Bez dobre tranzicije nema ni dobrog ni brzog starta administracije, pogotovo u vremenima krize kada je hitro delovanje predsednika neophodno i što je posebno važno, očekivano. Sa druge strane, dobra tranzicija je uzalud potrošeno vreme ukoliko administracija ne počne da odmah po preuzimanju vlasti radi ono za šta je izabrana a to je da ostvaruje dobre rezultate i sprovodi ono što je obećano u kampanji. Iako je spoljna i bezbednosna politika gotovo po pravilu negde na sredini između planiranog i neočekivanog, sasvim je jasno da dobar plan puno znači, barem na početku mandata. Da bi sve to dobro funkcionisalo u praksi neophodna je sinergija predsednika, ključnih ljudi u njegovom timu, birokratije i Kongresa, osobito ako je taj Kongres podeljen i sa drugačijom listom prioriteta u odnosu na onu iza koje stoji izvršna vlast. Takođe, s obzirom da Sjedinjenim Državama u većini stvari treba i podrška ključnih saveznika i partnera, Bajdenovo iskustvo, kontekstualna i emocionalna inteligencija, svakako doprinose ostvarenju ove agende ali sporo snalaženje u nepoznatim okolnostima i ne tako dobro reagovanje na iznenadne i nepredviđene događaje može biti ograničavajući faktor. Imajući u vidu dragoceno iskustvo i u zakonodavnoj i u izvršnoj vlasti, Bajden vrlo dobro zna da je sprovođenje odluka ponekad važnije od procesa njihovog donošenja, jer u interakciji sa drugima ne zavisi baš sve isključivo od vas. Ipak, ono što zavisi od vas jeste sam proces donošenja odluka i u tom smislu Bajden je veliki zagovornik odgovarajućeg procesa i konsultovanja najvažnijih aktera u spoljnoj i bezbednosnoj politici. Taj teret pašće na najuži krug ljudi oko samog predsednika ali i na sistem Saveta za nacionalnu bezbednost, uključujući kancelariju Saveta i najvažnije ljude u administraciji – i po širini i po dubini. Posle administracije u kojoj se više odlučivalo instinktivno nego proceduralno, ovakav pristup je bio očekivan.

Oformivši vrlo brzo posle izbora svoj spoljnopolitički i nacionalnobezbednosni tim, Bajden je želeo što pre da počne da deluje i da praznog hoda bude što manje. Ljudi koji su odabrani su spoj osoba od poverenja i onih sa iskustvom u upravljanju, uz naravno neizbežnost diversifikacije, u rodnom, etničkom i rasnom smislu. Cilj je naravno bio da konsenzus bude što širi ali i da se radi posao, to jest ispunjavaju

obećanja i ostvaruju rezultati. Čini se kao da postoji neka unapred utvrđena lista po kojoj se deluje i gde se jasno vidi šta je urađeno a šta je od obećanja i planova još ostalo neispunjeno. Iako blizak sa savetnikom za nacionalnu bezbednost Džekom Salivenom, predsednik Bajden će poštovati hijerarhiju i prvenstvo Stejt departmenta i njegovog prvog čoveka i još jednog bliskog predsednikovog saradnika, Antonija Blinkena, u stvaranju i sprovođenju spoljne i bezbednosne politike. Tokom prvih sto dana Saliven je na očekivan način igrao ulogu časnog posrednika među različitim zainteresovanim stranama u administraciji dok je Blinken rešavao neke od najtežih spoljnopolitičkih pitanja, posebno se istakavši u smirivanju sukoba na relaciji Izrael–Hamis. Kad su u pitanju krovni spoljnopolitički govori i dokumenti, sasvim je jasno da Bajdenova administracija želi da ostavi utisak stručnosti ali i predvidivosti, posebno u očima saveznika i partnera. Iako mekši u pristupu od prethodne administracije, jasno insistiranje na važnosti američke moći i tvrd stav prema Rusiji i Kini, govore o vođenju spoljne i bezbednosne politike na dva koloseka, jednom gde će se sarađivati i drugom gde će se nadmetati. Sva četiri ključna govora i Privremeni vodič kroz nacionalnu bezbednost imaju jasnu nit kontinuiteta poruka koje se žele preneti kako unutrašnjoj tako i spoljnoj javnosti posebno one da se „Amerika vratila” na svetsku scenu, ali da će se uspeh tog povratka meriti blagostanjem sopstvenih građana, a posebno srednje klase. Svest o težini trenutka, koju predsednik Bajden poredi sa vremenom Frenklina Ruzvelta doprinela je uspesima u okončanju krize prouzrokovane virusom Kovid-19, ali duboka polarizacija u američkom društvu stoji kao prepreka ambicioznim planovima, posebno onim za koje je potrebna saglasnost Kongresa. U tom smislu prvih sto dana Bajdenove administracije daju relativno dobar uvid u način na koji će se stvari odvijati u ostatku njegovog mandata.

Bibliografija

- Adesnik, David. 2021. “Biden Revives the Truman Doctrine”, *Foreign Policy*, March 29. <https://foreignpolicy.com/2021/03/29/biden-truman-doctrine-russia-china-national-security-strategic-guidance-global-fight-freedom/>
- Allen, Jonathan and Parnes Amie. 2021. *Lucky: How Joe Biden Barely won the Presidency*. New York: Crown.
- Alter, Jonathan. 2006. *The Defining moment: FDR’s Hundred Days and the Triumph of Hope*. New York: Simon & Schuster.
- Baltz, Dan Scott Clement and Emily Guskin. 2021. “Americans give Biden mostly positive marks for first 100 days, Post-ABC poll Finds”, *The Washington Post*,

- April 25. <https://www.washingtonpost.com/politics/2021/04/25/biden-100-days-poll/>.
- Biden, Joe. 2020. "Why America Must Lead Again: Rescuing U.S. Foreign Policy After Trump", *Foreign Affairs*, March/April 2020. 99 (2): 64-76.
- Britannica. "Twentieth Amendment". Accessed April 3, 2021. <https://www.britannica.com/topic/Twentieth-Amendment>.
- Brookings. 2021. Derviş Kemal, America's return to the world. Accessed March 11, 2021. <https://www.brookings.edu/opinions/americas-return-to-the-world/>.
- Buzan, Barry. 1983. *People, States and Fear: The National Security Problem in International Relations*, Brighton: Wheatsheaf Books.
- [CDRI] Centar za društveni dijalog i regionalne inicijative. „Srbija i Amerika u Bajdenovoj eri”, pristupljeno 16. 03. 2021. https://cddri.rs/wp-content/uploads/2021/03/Srbija-i-Amerika-u-Bajdenovoj-eri_FINAL-web.pdf.
- Congressional Research Service. 2021a. McInnis, Kathleen J. *The Interim National Security Strategic Guidance*, March 29. <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11798>.
- Congressional Research Service. 2021b. McInnis, Kathleen J., John W. Rollins. *The National Security Council: Background and Issues for Congress*. June 3, 2021. <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R44828>.
- Dženkins, Filip. 2002. *Istorija Sjedinjenih Država*. Beograd: Filip Višnjić.
- FDR Library. 2008. Action and Action now: FDR's first 100 days. Accessed May 20, 2021. <https://www.fdrlibrary.org/documents/356632/390886/actionguide.pdf/07370301-a5c1-4a08-aa63-e611f9d12c34>.
- Graubard, Stephen. 2010. *Predsjednici: povijest vladanja američkih predsjednika modernog doba*. Zagreb: TIM press.
- Guzzini, Stefano. 1998. *Realism in International Relations and International Political Economy: The Continuing Story of a Death Foretold*. London: Routledge.
- Ignatius, David. 2021. "Biden's first 100 days in foreign policy have been about undoing. Here's what comes next", *The Washington Post*, April 28. https://www.washingtonpost.com/opinions/global-opinions/bidens-first-100-days-in-foreign-policy-have-been-about-undoing-heres-what-comes-next/2021/04/27/c9850e70-a789-11eb-8c1a-56f0cb4ff3b5_story.html.
- JoeBiden.com. 2020. The Power of American Example. Accessed March 15 2021. <https://joebiden.com/americanleadership/>.

- Keith, Tamara. 2017. "The First 100 Days: 'A Standard That Not Even Roosevelt Achieved'", *National Public Radio*. April 29. <https://www.npr.org/2017/04/29/525810758/the-first-100-days-a-standard-that-not-even-roosevelt-achieved>.
- Labott, Elise. 2021. "The Sullivan Model", *Foreign Policy*, April 9. <https://foreignpolicy.com/2021/04/09/the-sullivan-model-jake-nsc-biden-adviser-middle-class/>.
- Memorandum on Renewing the National Security Council System, National Security Memorandum/Nsm-2. 2021. United States of America (February 4), <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/02/04/memorandum-renewing-the-national-security-council-system/>.
- Milošević, Aleksandar. 2021. "Amerika pre svega: Sjedinjene Američke Države i Međunarodni trgovinski poredak posle 2016. godine". U: *Srpsko-američki odnosi: trideset godina od pada Berlinskog zida*, uredili Dragan R. Simić, Dragan Živojinović, Stevan Nedeljković, 125–145. Beograd: Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka.
- Osnos, Evan. 2020. *Joe Biden: The Life, the Run and What Matters Now*, New York: Simon & Schuster.
- Parks, Henri Bemford. 1985. *Istorija Sjedinjenih Američkih Država*. Beograd: Izdavačka radna organizacija „Rad“.
- Roosevelt Franklin D. 1933. First Inaugural Address of March 4 1933. Accessed May 15, 2021. https://avalon.law.yale.edu/20th_century/froos1.asp.
- Schlesinger, Arthur M. 1958. *The Age of Roosevelt: The Coming of the New Deal*. Boston: Houghton Mifflin. navedeno prema: Frenkreis, John and Raymond Tatalovich and John Schaff. 2001. "Predicting Legislative Output in the first One-Hundred Days, 1897–1995". *Political Research Quarterly* 54 (4): 853–870.
- Sewchurran, Kosheek. 2020. "Trump versus Biden: Emotional intelligence is what separates the good leaders from the bad", *Daily Maverick*, November 19. <https://www.dailymaverick.co.za/opinionista/2020-11-19-trump-versus-biden-emotional-intelligence-is-what-separates-the-good-leaders-from-the-bad/>.
- Skinner, Quentin. 2019. *Machiavelli: A Very Short Introduction*. Second Edition. New York: Oxford University Press.
- Šulcinger, Robert D. 2011. *Američka diplomatija od 1900. godine*. Beograd: Udruženje za studije SAD u Srbiji, Čigoja štampa.
- The White House. 2021a. Remarks by President Biden on America's Place in the World. Accessed February 4, 2021. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/02/04/remarks-by-president-biden-on-americas-place-in-the-world/>.

- The White House. 2021b. Remarks by President Biden at the 2021 Virtual Munich Security Conference. Accessed February 19 2021. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/02/19/remarks-by-president-biden-at-the-2021-virtual-munich-security-conference/>.
- The White House. 2021c. Interim National Security Guidance. Accessed March 3 2021, <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2021/03/NSC-1v2.pdf>.
- U.S. Department of State. 2021. Opening Remarks by Secretary of State Antony J. Blinken Before the House Committee on Foreign Affairs. Accessed March 10 2021. <https://www.state.gov/opening-remarks-by-secretary-of-state-antony-j-blinken-before-the-house-committee-on-foreign-affairs/>.
- U.S. Department of the Treasury. 2021. Letter from Treasury Secretary Janet L. Yellen to G20 Colleagues. Accessed February 25, 2021. <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0034>.
- Viser, Matt. 2021. "Biden will close the first chapter of his presidency before a sparse crowd — and with a historic backdrop". *The Washington Post*, April 24, https://www.washingtonpost.com/politics/biden-congress-speech/2021/04/23/d82dc59a-a44e-11eb-a7ee-949c574a09ac_story.html.
- Ward, Alex. 2021. "Biden wants America to trust the process again". *Vox*, February 10. <https://www.vox.com/22272240/biden-trump-national-security-council-yemen-myanmar>.
- The Conversation. Speel, Robert. „Measuring a president’s first 100 days goes back to the New Deal”, accessed May 27, 2021. <https://theconversation.com/measuring-a-presidents-first-100-days-goes-back-to-the-new-deal-159852>.

Dragan R. SIMIĆ, Dragan ŽIVOJINOVIĆ

**THE FIRST HUNDRED DAYS OF THE BIDEN ADMINISTRATION
AND THE US FOREIGN AND SECURITY POLICY**

Abstract: The paper deals with the foreign and security policy of the United States of America during the first hundred days of the Biden administration. Ever since Franklin Delano Roosevelt's first term, the presidential performance at the beginning of the administration has been measured by the first hundred days of a president's term. The most important intentions about what is to be achieved, the selection of the team, key appointments, and the establishment of the National Security Council System, the most important speeches, and concrete moves towards regional and functional issues, say a lot about what the foreign and security policy of an administration will look like. President Joe Biden is no exception. Moreover, his insistence that the circumstances in which the United States finds itself are a truly "Rooseveltian moment" contributed to the first hundred days of his administration being monitored with special attention. The authors start from the hypothesis that Biden, owing to his experience in government and a good reading of the circumstances in which America and the world find themselves, established a good and functional national security system as well as a clear list of foreign policy priorities. He, like Franklin Delano Roosevelt, found the appropriate balance between values and interests, means and goals, pragmatism and principle. The authors conclude that, although the first steps are promising, it remains to be seen whether Biden will reach the highest standards set by his famous predecessor, especially in the face of some unforeseen and unexpected events.

Keywords: United States of America, Foreign and Security Policy, First 100 days, US National Security Council, Joe Biden, Franklin Delano Roosevelt.